

[Lennart Larson.]

bære lønglidninger, hvis omfang de i realiteten er ganske uden indflydelse på. Jeg finder dette så meget mere urimeligt, som det offentlige ikke blot skaber lønglidningens forudsætninger ved at vedligeholde en mangel på balance mellem udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft, men stat og kommune optræder tilmed som direkte lønførere i et omfang, som konkurrerende erhvervsvirksomheder ikke har mulighed for at følge op, såfremt disse virksomheder skal gøre sig håb om at fastholde deres konkurrencestyrke.

Må jeg i denne sammenhæng henlede opmærksomheden på bilag nr. 52 i betænkningen fra udvalget, hvoraf det bl. a. fremgår, at lønningsministeriets netop afsluttede overenskomst med HK indebærer, at en førsteårsassistents årsløn stiger fra henved 26.000 kr. pr. 1. april 1969 til ca. 36.000 kr. pr. 1. oktober 1970 eller ca. 40 pct. i løbet af 1½ år. Tror noget medlem af dette høje ting, at nogen erhvervsvirksomhed, der er udsat for en stadig stærkere international konkurrence, både kan fastholde kvalificeret arbejdskraft trods offentligt udbud og samtidig fastholde sin konkurrencestyrke over for virksomheder i andre lande?

På baggrund af det, jeg her har skitseret, er jeg overbevist om, at lovforslaget vil få de alvorligste konsekvenser for lønsomheden i de mindre virksomheder inden for landbrug, handel og håndværk, der allerede før lovens ikrafttræden giver mindre økonomisk udbytte end det, medarbejderne får.

Vi ser dag for dag, hvorledes talrige, navnlig mindre, erhvervsvirksomheder må bukke under for byrder, konkurrencen og lovgivningen påfører dem. Det er derfor, dette høje ting ingen rimelig grund har til at forstærke denne udvikling, men det er efter min opfattelse, hvad loven fremfor noget er egnet til, og jeg vil her tillade mig at citere professor Palle Hansens udtalelser i dagbladet Børsen i dag, der bl. a. siger:

„at det bagvedliggende fundamentale problem i virkeligheden ikke er, om der er risiko for, at vore virksomheder kommer til at tage for høje priser. Situationen er tværtimod den, at erhvervslivet indbyrdes i forvejen har konkurreret så letsindigt hårdt på priserne, at den overvejende del af dem nærmest lever på sul-

tegrænsen med alt for lave overskud. Man kan faktisk sige, at erhvervslivet gennem sin priskonkurrence for længst har lagt loft over sin del af ansvaret for indkomspolitikken. På denne baggrund kan man derfor alvorligt, men bestemt spørge: hvorfor så belemre forretningslivet med disse urealistiske og uoperationelle kalkulationsbestemmelser?“

Og der sluttes således:

„En prislov som den nu foreslåede kan kun være motiveret i en situation som den, vi havde under krigen, hvor udbuds- og efterspørgselsmekanismen var sat ud af funktion på grund af mangel på råvarer, men det er jo ikke tilfældet i vor nuværende situation.“

Må jeg sluttelig nævne, at vi med en lovgivning som denne fremmer den hastige udvikling i retning af, at danske virksomheder afhændes til udenlandske koncerner. Afkastet er i dag langt lavere i mindre danske erhvervsvirksomheder end det udbytte, man kan få ved at realisere sine værdier og købe obligationer for pengene. Det kan derfor forudses, at dette lovforslag, hvis det ophøjes til lov, i forstærket grad vil føre til virksomhedsophør eller salg til koncerner i udlandet.

Det er en sund erhvervsmæssig ekspansion på et konkurrencedygtigt grundlag, vort samfund behøver. Jeg finder ikke, at det her foreliggende lovforslag tjener til at fremme en sådan udvikling.

Erik Hansen (Vejle amt): Jeg tager ikke ordet her i dag for at udtale, at jeg vil stemme imod forslag til lov om priser og avancer ved tredje behandling. Jeg tager heller ikke ordet for at gå i diskussion om de forskellige paragraffer og om lønninger og den slags ting. Der er blot et par bemærkninger, jeg føler trang til at gøre.

Et lovforslag som det foreliggende kan selvsagt ikke være populært i erhvervskredse og da slet ikke i detailhandelen, for det er jo her, prisstigninger registreres over for forbrugerne. Det er ofte detailhandelen, der ganske ubegrundet får skyld for indtrufne prisstigninger. At det er ubegrundet at give detailhandelen skyld for prisstigninger, viser flere undersøgelser foretaget af monopoltilsynet. Derfor kan man ofte føle